

GEZONDHEID

Campagne tegen hoofd- en halstumoren start volgende week

“Gelukkig had ik zelf de reflex om naar het ziekenhuis te gaan”

Omdat een tumor in de mond of keel in eerste instantie meestal geen pijn doet, wordt de diagnose van kanker vaak te laat gesteld. Het Antwerpse Middelheim-ziekenhuis (ZNA) doet volgende week mee aan een internationale campagne om hoofd- en halstumoren bekender te maken. “Zo willen we voorkomen dat de ziekte al te ver gevorderd is als patiënten bij ons komen”, zegt specialist Olivier Lenssen.

Ingrid Stes (56) uit Kasterlee kreeg de diagnose van tongkanker elf jaar geleden. “De tandarts had zelf voorgeschreven voor een plekje op mijn tong, maar ik ben snel naar de dokter gegaan omdat ik het niet vertrouwde. Het bleek tongkanker te zijn”, vertelt Ingrid Stes. Tijdens een operatie werd de tumor weggesneden. Een stukje huid van haar bovenbeen werd gebruikt om haar tong te herstellen. “In oktober waren er achter aan mijn tong stippen, die niet normaal waren. Ook dat bleek tongkanker te zijn. Toen ben ik opnieuw geopereerd.”

Een jaar later kreeg Ingrid Stes ook nog af te rekenen met borstkanker. Ze onderging een borstsparende operatie, volgde een chemokuur en werd bestraald. “Natuurlijk was dat zwaar, maar ik herstelde goed en kon ook weer aan het werk als educatief adviseur bij Van In in Wommelgem. Ik ben altijd positief gebleven, ik wilde zo snel mogelijk beter worden.” Dat lukte ook, maar vorig jaar kwam de tongkanker terug. “Deze keer begon het met oorspijn. Ik was bij de tandarts in het ziekenhuis en dokter Lenssen is meteen komen kijken. De tumor zat nu aan de zijkant van mijn tong en bleek agressiever. Er volgde een complexe operatie, waarbij opnieuw huid van mijn bovenbeen gebruikt werd om mijn tong te reconstrueren.”

Tot 3.000 patiënten per jaar

Met 2.500 tot 3.000 nieuwe patiënten per jaar is mond-, tong- en halskanker niet zo bekend. “En toch staat het bij mannen op de vierde plaats op de lijst van meest gediagnosticeerde kankers”, weet dokter Olivier Lenssen, specialist van ZNA Middelheim. “Uit Belgische cijfers van het Kankerregister blijkt dat het aantal patiënten licht stijgt. Roken en drinken zijn risicofactoren en mannen krijgen dit type kanker vaker dan vrouwen. Het probleem is dat de meeste patiënten pas in een later stadium bij een specialist terechtkomen. Als de halsklieren zijn aangetast of als er uitzaaiingen zijn, is de prognose veel minder goed.”

Ingrid Stes werd na de laatste operatie bestraald omdat de kanker zo agressief was. “Het was een zware periode en ik had veel pijn. Ik was in mei geopereerd, in augustus ben ik in het ziekenhuis opgenomen omdat ik amper iets binnenkreeg. Mijn mond voelde

Ingrid Stes met haar behandelend arts Olivier Lenssen. FOTO JAN VAN DER PERRE

Olivier Lenssen

Arts

“Roken en drinken zijn risicofactoren en mannen krijgen dit type kanker vaker dan vrouwen.”

zo verbrand. Ondertussen gaat het steeds beter. Ik kan niet alles eten en ik eet veel minder dan vroeger, maar ik kan er wel weer van genieten. Praten gaat moeizamer, maar ik kan me wel verstaanbaar maken. Ik spreek vaak voor groepen leraren voor mijn job en ik waarschuw mensen dan van tevoren even dat ze zeker een seintje moeten geven als ze me niet verstaan. Ik ben heel open over mijn operatie en mensen maken er gelukkig geen probleem van. Bellen is soms lastig, maar dan zet ik het gewoon even op mail.”

Nooit een routineoperatie

Dokter Olivier Lenssen ziet bij al zijn patiënten moeilijkheden met eten, praten en slikken. “De mond en keel zijn natuurlijk heel delicaat omdat er zo veel functies samenkomen. Je tong zit vol spieren en is belangrijk voor het spreken en slikken. In de keel moet je rekening houden met de stembanden en de ademhaling. Daarom is een operatie in dat gebied nooit een routineoperatie.”

Het Middelheimziekenhuis, dat al jaren de expertise in huis heeft voor de behandeling van hoofd-halstumoren, krijgt veel doorverwijzingen van andere specialisten. “Ik ga ook geregeld spreken voor groepen huisartsen of tandartsen om hen er alert op te maken”, zegt Olivier Lenssen. “Acteurs Val Kilmer en Michael Douglas zijn behandeld voor keelkanker, maar verder kennen mensen deze kankersoort amper. Daar moet de internationale campagne iets aan veranderen.”

Ingrid Stes hoopt ook dat huisartsen en tandartsen sneller doorverwijzen. “Ik ben zelf snel naar het ziekenhuis gegaan omdat ik het niet vertrouwde, maar niet iedereen heeft die reflex. Ik heb geluk gehad, ondanks de zware operaties die ik heb ondergaan. Mijn familie heeft me enorm gesteund en de collega’s ook, ze kochten bijvoorbeeld mooie sjaaltjes voor mij om het litteken in mijn nek te kunnen camoufleren. Acht maanden na de operatie ben ik weer aan de slag gegaan en ik heb dit jaar zelfs promotie gemaakt bij Van In. Daar ben ik trots op. Ik besef dat ik een risico loop dat de kanker terugkomt en ik blijf alert, maar ik wil er mijn leven niet door laten bepalen.”

MAAIKE FLOOR

www.zna.be/makesense

Wat zijn hoofd-halskankers?

De hoofd-halskankers, zoals ze genoemd worden, zijn eigenlijk een verzamelnaam voor alle tumoren die in het gebied tussen de neus en de keel voorkomen. Onder meer keelkanker, neuskanker, lipkanker, mondkanker, tongkanker, stembandkanker en strottenhoofd-kanker vallen daaronder. In 2016 werden er 68.216 nieuwe gevallen van kanker geregistreerd in België: 2.694 daarvan (ongeveer 4%) zijn hoofd-halskankers. In twee derde van de geval-

len zijn de patiënten mannelijk. Risicofactoren zijn roken en drinken. De symptomen die op een tumor kunnen wijzen, zijn een zweer die niet geneest, problemen bij het slikken, een gezwel in de mond of keel, aanhoudende heesheid, bloedingen of een tong die moeilijker beweegt. Er zijn veel andere ziekten met soortgelijke symptomen, daarom dat de diagnose vaak laat wordt gesteld. (mf)

www.allesoverkanker.be